

Книги - ювіляри 2020

Книга-це чарівниця
Книга змінила світ.
У ній – пам'ять людського роду...
Світ без книги – світ дикунів...
В. Розанов

2020 року виповнюється 75 років книзі Астрід Ліндгрен “Пеппі Довгапанчоха” та 65 років книзі “Малий та Карлсон, який живе на даху”.

Астрід Ліндгрен – шведська письменниця, яка написала багато всесвітньовідомих книжок для дітей. Народилася у 1907 році на півдні Швеції в селянській сім'ї.

В дитинстві Астрід чула від батька та друзів багато казок, історій та жартів, які потім використала в творчості. Любила читати, а згодом сама оволоділа магією слова. Спочатку це були описи мандрів та невеликі казки для сімейних журналів і різдвяних календарів. Її казки сповнюють дитячі серця безмежним теплом та любов'ю, які дбайлива матуся дає своїй дитині.

У 1945 році вийшла книга “Пеппі Довгапанчоха” – гумористична повість про пригоди дівчинки Пеппі, у якої добра душа та занадто гаряча голова.

Коли її донечка захворіла, Астрід щовечора розповідала їй різні історії. Одного разу дівчинка замовила історію про Пеппі Довгапанчоха – це ім'я вона щойно придумала. Так Астрід Ліндгрен почала вигадувати історії про дівчинку, яка не підкорюється нікому.

Пеппі – маленька руда дівчинка з веснянками, яка живе на віллі “Курка” у невеликому шведському містечку разом із своїми друзями-тваринами: мавпочкою Паном Нільсоном та конячкою. Пеппі – дочка капітана Ефраїма Довгапанчоха, який став

вождем темношкірого племені. Від батька Пеппі успадкувала фантастичну фізичну силу та валізу золота, що дозволяє їй мати кошти на життя. Мати Пеппі померла, коли дівчинка була немовлям. Пеппі упевнена, що мама стала янголом і дивиться на неї з небес.

Пеппі – незалежна і робить, що заманеться. Найцікавіше в цій дівчинці – її яскрава фантазія, яка виявляється в чудових історіях про різні країни та безкінечних іграх та розіграшах. Пеппі – мрія дитини про силу та благородство, щедрість, свободу та самовідданість. Історії про її пригоди сповнені оптимізму та невичерпної віри в найкраще.

“Малий і Карлсон, який живе на даху”(1955).

Знову діє фантазійний герой-добряк. Він “в міру вгодований”, жадібний, хвалько, егоцентричний, але привабливий. Живе на даху багатоквартирного будинку та вміє літати. Другий герой повісті – Малий. Він молодший з трьох дітей у звичайній сім’ї стокгольмських буржуа. У Малого є старші брат та сестра, але немає друзів. Карлсон з’являється в житті Малого через вікно, причому кожного разу, коли той почувається самотнім та нікому не потрібним. Маленький веселий чоловічок з пропелером на спині завжди вигадує різні витівки. ”Найкращий у світі” Карлсон допомагає хлопчику забути про неприємності. Він настільки чарівний, що навіть жорстка домоправителька фрекен Бок не змогла розсердитися на маленького поважного чоловічка, який так кумедно літав. Важливо відмітити, що Карлсон, незважаючи на деякі “недоліки”, іноді здатний на такі вчинки, які можуть бути прикладом для наслідування.

Головна ідея книги “Малий та Карлсон“ полягає в тому, що дітям обов’язково потрібні друзі, близькі їм за інтересами. Ні батьки, ні інші дорослі не зможуть замінити дітям спілкування з однолітками.

2020 року 15-річний ювілей книги Марії Парр “Вафельне серце”.

Найпопулярніша дитяча письменниця Норвегії Марія Парр народилася 18 січня 1981 року в маленькому провінційному селищі. Її перша книжка “Вафельне серце” вийшла у 2005 році, і авторку назвали “новою Астрід Ліндгрєн”.

Книга друкувалася у Норвегії, Швеції, Франції, Польщі, Німеччині та Нідерландах, де отримала премію “Срібний грифель”.

На запитання про те, чи хотіла б Марія написати книгу для дорослих, вона відповіла категоричним “ні”. За словами Парр, їй подобається писати саме дитячі книги. Для неї це дуже цікаво, бо Марія добре пам’ятає своє дитинство та проблеми дітей та підлітків дуже близькі авторці.

“Вафельне серце” – позитивна книга про віддану дружбу та дитяче сприйняття дорослого світу. Авторка знайомить читачів з друзями – сусідами Трилле та Леною. Вони великі бешкетники. Майже з перших сторінок поринаєш у світ яскравих та захоплюючих пригод. Ці невгамовні друзі жодного дня не проводять спокійно. Читач стає свідком цікавих пригод, а також душевного тепла та ароматних смаколиків.

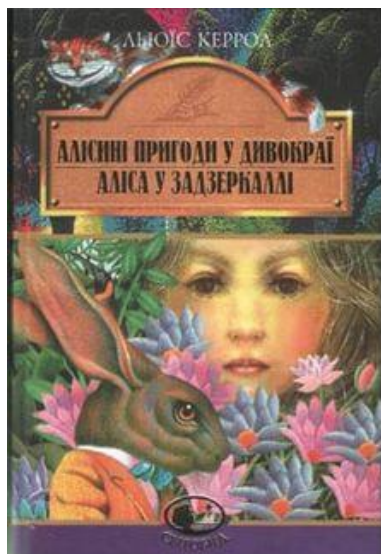
Книга не тільки про бешкетників та їх пригоди, але й про віддану дружбу, щирі почуття, безмежну любов, ніжність, добро, розуміння, взаємодопомогу.

155 років роману Мері Мейпс Додж “Срібні ковзани”.

Роман американської письменниці вперше вийшов у 1865 році. Це яскравий художній портрет голландського життя на початку XIX століття, а також чудова історія про юнацьку честь. Бідний, але працелюбний 15-річний Ханс та його молодша сестра Гретель мріють взяти участь ковзанярських змаганнях. Головний приз – срібні ковзани.

Їх батько вже десять років після забиття мозку страждає амнезією. Хансу вдається вмовити відомого хірурга, який страждає через втрату дружини та зникнення сина, зробити операцію батькові. Після операції батько одужує та згадує те, що має передати звістку лікарю від сина, який виїхав до Англії і змінив ім'я. Надалі у всіх героїв долі складаються щасливо. Книга розповідає, що працелюбність і наполегливість допомагає перебороти труднощі та стати творцем свого щастя.

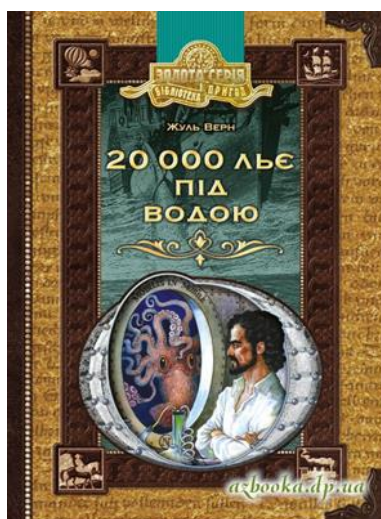

155 років книжці “Пригоди Аліси в країні чудес”.

У 1865 році цю казку написав англійський математик, поет та прозаїк Чарльз Лютвидж Доджсон під псевдонімом Льюїс Керрол.

Під час прогулянки по Темзі разом з трьома дочками віце-канцлера Оксфордського університету, Доджсон розповідав супутницям історію про маленьку дівчинку Алісу, яка шукала пригод. Дівчатам історія сподобалася і Аліса, середня дочка, попросила записати для неї цю розповідь. Так була написана ця казка.

Це історія про дівчинку Алісу, яка потрапляє через кролячу нору до уявного світу, населеного дивними істотами. З нею трапляється безліч пригод та доводиться вирішувати багаточисельні математичні, лінгвістичні та філософські завдання.

150 років роману Ж. Верна “20 тисяч льє під водою”.

Науково-пригодницький роман написаний у 1870 році про навколосвітню подорож.

У другій половині XIX століття в морях та океанах на очі мореплавцям став потрапляти незвичайний об'єкт-предмет розмірами більший за кита і розвиваючий неймовірну швидкість. Газети, а за ними й вчені всього світу одразу зацікавились “морським чудовиськом”. Фортуна посміхнулась професору Арнаксу, який разом із слугою Конселем та гарпунером Недом Лендом потрапив на борт незвичайного та єдиного у світі на той час підводного

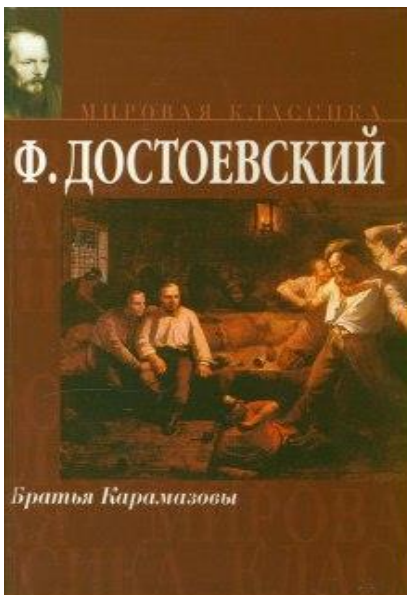
човна “Наутілус”.

Під час створення роману автор добре вивчив конструкцію підводних човнів, які існували в той час та були неповороткі. Підводний корпус “Наутілуса” – геніальний здогад Жуля Верна. Такий підводний човен був збудований французьким інженером Лефобом через тридцять років після виходу роману “20 тисяч льє під водою”.

145 років роману Ж. Верна “Таємничий острів”.

Події відбуваються на вигаданому острові, куди потрапили на повітряній кулі п’ятеро американців – втікачів під час Громадянської війни. Буревій заносить кулю далеко в Тихий океан та вона падає на ненаселеному острові. Дякуючи працелюбству та знанням, втікачі виробляють для себе одяг, знаходять їжу, будують житло. Далі трапляється безліч пригод, зустріч з піратами і вже відомим з роману “20 тисяч льє під водою” підводним човном “Наутілус” та капітаном Немо, та можливість повернутися додому.

140 років роману Ф. Достоевського “Брати Карамазови”.

У 1880 році вийшов останній роман Ф. М. Достоевського. Роман “Брати Карамазови” торкається глибоких питань: про Бога, свободу, мораль. В невеличкому провінційному містечку відбувається вбивство немолодого і вельми заможного Федора Павловича Карамазова.

Підозри викликає суперництво між ним та його сином Дмитром через прихильність красуні Грушеньки Світлової. В цьому ніби простому детективному сюжеті сплітаються історії любовного суперництва та багато інших побічних ліній.

В романі відображена атмосфера морального занепаду, яку відчував письменник. Він показав як озлобленість, жадібність та лицемірство поглинає людські душі, штовхаючи їх у безодню. Мета роману в тому, що всьому цьому мракобісню протистоїть необхідність віри в розумне, добре, вічне, відображенням якої є Бог.

Тільки віра допомагає героям перебороти пороки та знайти сили жити далі. Автор показує нам, що, незважаючи на несправедливість в житті, людина може повернутися до світла за допомогою любові та віри.

135 років роману Оноре де Бальзака “Батько Горіо”.

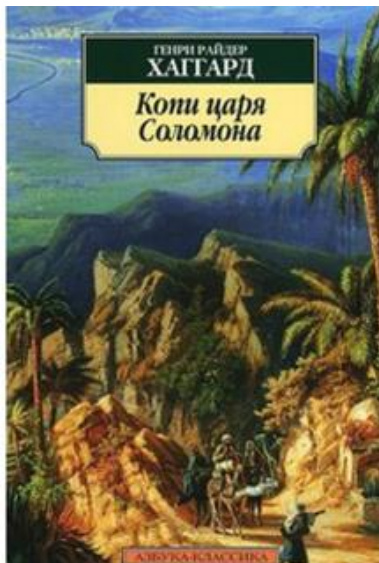
Роман про безмежну, жертовну любов батька до своїх дітей, яка виявилася не взаємною, і в кінцевому підсумку вбила Горіо.

В пансіоні проживає Горіо, якого всі знають і ставляться вкрай недоброчливо. Виявляється він був дрібним торговцем і мав досить непоганий фінансовий стан. Але розтратив його на улюблених дочок, які витиснувши з батька все, що могли, кинули його. Дочки потрапили у вищий світ та почали соромитися свого батька. Навіть коли батько помирав, не захотіли допомогти і не прийшли на

похорон.

У сюжет письменник вклав сувору моралістичну ідею, що не можна задовольняти всі примхи дітей, тим самим розбещуючи їх.

Роман мав величезний успіх у читачів.

135 років роману Райдера Гагарда “Копальні царя Соломона”.

У 1885 році вийшов пригодницький фентезійний роман англійського письменника Райдера Гагарда, який започаткував жанр “загубленого світу”.

В романі розповідається про експедицію відважних мандрівників у нерозвідані області Африки, про зустріч з невідомим племенем, про гідність, честь та обов’язок.

В романі використана легенда про надзвичайно багаті копальні біблійного царя Соломона, місцезнаходження яких невідоме.

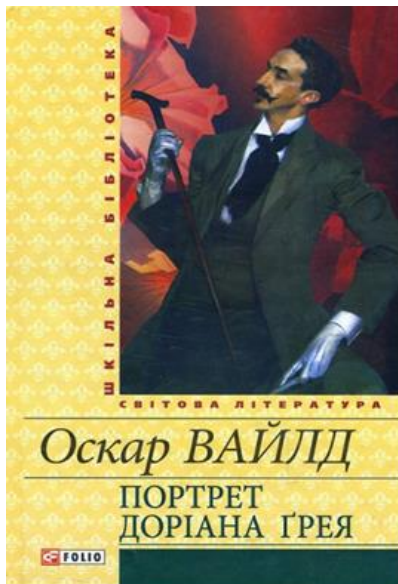
Після публікації книга відразу стала бестселером.

130 років років повісті Артура Конан Дойля “Знак чотирьох”

1890 року вперше видана детективна повість, яка входить до серії творів, де головним героєм є відомий англійський детектив містер Шерлок Холмс та його друг доктор Ватсон.

Містер Шерлок Холмс та доктор Ватсон сперечалися з приводу особливостей дедуктивного методу, коли прийшла молода міс Мері Морстен. Вона звернулася за допомогою. Вже п’ять років міс одержує посилку з однією перлиною. Містер Холмс береться розплутати цю справу.

130 років роману Оскара Вайлда “Портрет Доріана Грея”.

Цей єдиний роман автора, його найвідоміший та найпопулярніший твір, виданий 1890 року.

Готичний роман розповідає про молодого чоловіка Доріана Грея, який став натурником для портрета художника Безіла Голворда. Перебуваючи під враженням від фізичної краси Доріана, художник закохується в нього.

Усвідомлюючи, що його краса зблідне, Доріан бажає прикувати свою душу до картини. Картина має старіти, а натурник залишатиметься молодим завжди. Це бажання здійснюється. На картині відображаються всі аморальні вчинки Доріана, які

мали б відбитися на його душі і тілі. Роман був екранізований більше 25 разів.

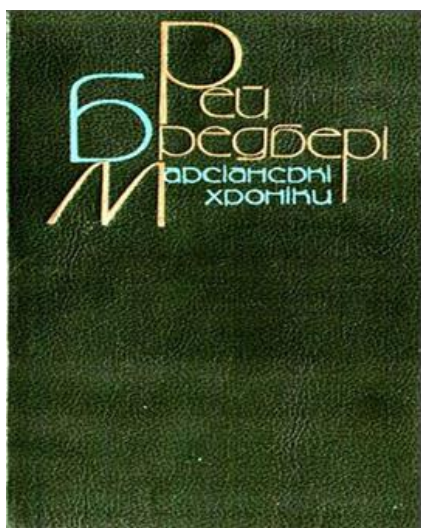
80 років роману Ернеста Гемінгвея “По кому подзвін”.

1940 року опублікований роман американського письменника Гемінгвея “По кому подзвін” (“По ком звонит колокол”). Основою для роману був особистий досвід письменника під час роботи журналістом в Іспанії. Твір одразу став книгою місяця і був номінований на Пулітцеровську премію.

Це історія Роберта Джордана – американського добровольця в лавах республіканців під час Громадянської війни в Іспанії. Молодий викладач іспанської мови, член інтернаціональних бригад, що

боролися проти фашистських сил генерала Франко. Досвідчений підричник отримав наказ підірвати міст. Виконавши завдання, був поранений і залишився, щоб не сповільнювати рух загону.

Роман яскраво зображує страхіття громадянської війни.

70 років циклу Рея Бредбері “Марсіанські хроніки”.

У 1950 році видана книжка “Марсіанські хроніки” – цикл пов’язаних фантастичних оповідань американського письменника, які висвітлюють майбутню колонізацію Марса людьми, що прилетіли зі спустошеної Землі, а також боротьбу марсіанських аборигенів з колоністами.

Книгу включено до переліку 100 найкращих англійських науково-фантастичних романів за період з 1949 по 1984 рік.

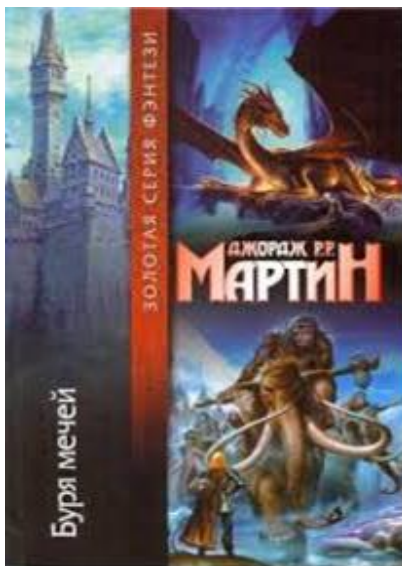

55 років роману А. та Б. Стругацьких “Понеділок починається в суботу”.

Сатирико-фантастичний роман вперше опублікований у 1965 році.

Програміст Олександр Привалов під час відпустки підвозить двох пасажирів, які виявляються співробітниками інституту чародійства та ворожби. Заночувавши в інституті, споруда якого – хатинка на курячих ніжках, і, побачивши там багато кумедних речей: дзеркало, яке говорить; ката, що декламує казки та співає пісні; русалку на дереві; книгу, в якій весь час змінюється зміст – Олександр з цікавості залишається. Далі трапляється безліч пригод-подорожі у часі, прибульці та ін.

Відомо, що ряд персонажів роману засновані на реальних особах, проте Стругацькі уникали розкривати їх імена. За мотивами роману був написаний сценарій “Чародії” і 1982-го року знятий фільм.

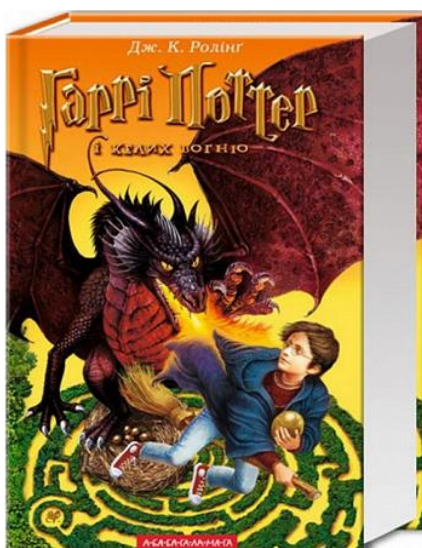

20 років роману Джорджа Мартина “Буря мечей”.

2000 року вийшла третя частина саги “Пісня льоду та полум’я” – роман у жанрі епічного фентезі.

Розповідь в романі ведеться від третьої особи з точки зору різних персонажів. Вестерос, у якому з’явилося багато королів, охоплений громадянською війною. Всі королі воюють між собою. В цій бурі мечей важко живеться і простому люду: нещастя підстерігають їх всюди, спокійних сховищ майже не залишилось. Багато з людей, втративши рідні домівки та близьких, йдуть до Лісових братів.

Роман був екранізований в телесеріалі “Гра престолів”.

20 років роману Дж. К. Ролінг “Гаррі Поттер і келих вогню”.

2000 року вийшов четвертий роман англійської письменниці Джоан Ролінг серії “Гаррі Поттер”.

Магічний Келих вогню – приз за перемогу у Тричаклунському турнірі, який відбудеться у Гогвортсі. Це стародавнє традиційне змагання між трьома головними європейськими школами магії, яке включає в себе три важких завдання і триває цілий рік. Але чи не буде ціна перемоги зависока...

Роман був нагороджений Премією Дамира. У 2005 році він екранізований. Українською мовою опублікований видавництвом “А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА” 2003 року.

15 років роману Д. Глуховського “Метро 2033”.

У видавництві “Ексмо” 2005 року вийшов роман “Метро 2033”. Це постапокаліптичний роман Дмитра Глуховського, що описує життя людей у московській підземці після ядерної війни. Весь світ в руїнах. Людство майже повністю знищене. Станції метрополітену перетворились на міста-держави, а в тунелях панує темрява та жахіття. Тут живуть люди і споживають те, що змогли виростити у темряві. На поверхні хазяйнують тварини, що мутували під впливом радіації і перетворились на кровожерливих монстрів. Артем, що живе на ВДНГ, має пройти через все метро, щоб врятувати від страшної небезпеки свою станцію, а, можливо, і все людство.

Роман також ліг в основу відеогри Метро 2033.

15 років роману С. Лук'яненка “Чорновик”.

2005 року вийшов роман-епопея письменника-фантаста Сергія Лук'яненка “Чорновик”. Це розповідь про молодого людину, яку ніби “викреслюють” з життя. Власником його квартири стає інша людина, Кирила забувають сусіди, друзі, колеги, навіть батьки. Всі документи і ключі від квартири перетворюються на попіл. Далі виявляється, що герой став митником в новому прикордонному пункті між світами. Після неймовірних пригод Кирило здогадується, що Земля-1 не головний світ, а лише перший з експериментальних полігонів, і замислюється про те, як жити далі.

15 років роману С. Маєр “Сутінки”.

У 2005 році вийшов роман американської письменниці Стефені Маєр про кохання вампіра та звичайної дівчини. Бела Свон закохується у вампіра Едварда Каллена, чим наражає своє життя на небезпеку. Закохатися у вампіра... Це страшно? Це романтично... Але це не може закінчитися добре – особливо у вічному протистоянні вампірських кланів, де несхожість на інших вже перетворює вас на ворога...

Книга вийшла мільйонними тиражами і очолила списки бестселерів десяти країн. Вона перекладена 47 мовами світу, в тому числі українською.

Книги-ювіляри є у фондах Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олесь Гончара. Завітайте до нас, щоб отримати задоволення від прочитання шедеврів світової літератури!